

Ruotu #88	Kiimakangas/Laihiawieri/Kauniskangas Haapajärvenkylä, Mieluskoski/Haapavesi
------------------	--

Sotilastorppa sijaitsi Haapaveden Mieluskoskella kylän yhteismaalla 63 km päässä rantatieltä ja 7,5 km Haapaveden kappelilta. Alussa torppa sijoitettiin Kiimakangas -nimiselle paikalle. Torppa oli pitkään asumattomana ja vuonna 1752 torppaa kutsuttiin Laihiawiereksi ja sekä vuosina 1781 ja 1791 Kauniskankaaksi. Katselmuskirjoissa ei kuitenkaan ole viitteitä torpan siirtämisestä. Rippikirjassa torppaa on kutsuttu Kiimakankaaksi. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#5	Sarfvonen(/Karfwonen) Johan	
	Simonss & Thomas Matss	Haapajärvi
#18	Rautiä Pähr Pährss	Haapajärvi
#8	Salmilainen Hindrik Olofss	Mieluskoski
#9	Humaloja Nils Pählss	Mieluskoski
#15	Huikari Lars Jakobss	Mieluskoski
	Torparen Erik Uponen	Mieluskoski

Vuoden 1752 katselmuksessa todettiin, että torppa oli ollut kunnossa, mutta se oli ollut pitkään asumattomana ja ehtinyt sinä aikana rapistua, joten rakennukset kaipasivat nyt kunnostamista. Torpalla oli oma kaivo. Peltomaata oli riittävästi. Uutta aittaa piti rakentaa 180 metriä ja vanhoja korjata 210 metriä. Ojia paikalla ei tarvittu. Ruotu aikoi raivata torpan tarvitsemat heinäniityt, sitä ennen ruotu toimitti sotilaille heinät valmiina.

Vuoden 1781 katselmuksessa pirtin multapenkit piti kunnostaa. Muut rakennukset olivat kunnossa. Torpalla oli myös riihi. Pellot olivat kunnossa, mutta palstojen ympärille tuli kaivaa ojat. Sotilas käytti edelleen ruotutalollisten heinämaita.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa oli kunnossa, mutta syksyn aikana ruodun tuli tehdä siihen kaksi ikkunaa sivuseinille ja yksi päätyseinälle. Navetta oli kunnossa, mutta aitta piti tilkitä ja kengittää ja ladon katolle tuli laittaa uudet malkapuut. Sauna, jota käytettiin myös riihenä, tuli korottaa yhden hirsikerran verran. Kaivo tuli kunnostaa ja sen hirsikehikko piti uusua. Pellot kaipasivat lannoittamista, ojat ja aidat kunnostamista. Ruotu toimitti sotilaille 15 heinäähkistä heiniä. Puutteen tuli korjata seuraavana syksynä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Erich Anderss (Frisk/)Bergmarck	1734–1737
--	------------------

Erich on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1698–1703. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1728 entisen Pyhäjoen komppanian numerolle #56, jolloin hän sai sotilasnimen **Frisk(/Först)**. Hänet siirrettiin tähän ruotuun vuonna 1734 ja samalla nimi vaihdettiin Bergmarckiksi. Hän sai eron palveluksesta pääkatselmuksessa 8.7.1737, jolloin hänen todettiin olevan pahatapainen ja sairaalloinen.

Erich Anders Frisk s. ._.1698, k.2.8.1772 Haapavesi, 1.puoliso **Margetha Mattzdr** s. ._.1690, k.29.1.1744 Haapavesi, vihitty 2.avioon 1.7.1744 Haapavesi leski **Margeta Pählstr Tapaninen** s.16.5.1695, k.23.6.1766 Haapavesi. Ilmeisesti Erich käytti sotilaspalveluksensa jälkeen Frisk-nimeä. Vuosina 1744–66 hän toimi Haapaveden kappelin unilukkarina.

Lars (Lydman/)Bergmarck	1739–1741
--------------------------------	------------------

Larsin on syntynyt Savossa noin vuonna 1711. Hänet otettiin ensimmäisen kerran sotilaaksi 13.6.1734 ruotuun #89 nimellä **Lydman**. Tämän ensimmäisen pestin hän joutui jättämään kesken 8.7.1737, jolloin hänen todettiin olevan sairaalloinen ja palvelukseen kelpaamaton. Hänet otettiin uudelleen palvelukseen 3.12.1739 tähän ruotuun nimellä **Bergmarck**. Hänen palveluksensa päättyi 4.5.1741; syy ei tiedossa.

Katso ruotu #89.

Johan Bergmarck 1742–1742
 Johanin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet otettiin sotilaaksi Hattujen sodan aikana 24.4.1742. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sodan loppuvaiheisiin kesällä 1742, sillä hän kuoli Helsingissä 8.9.1742 (tai 8.11.1742).

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Gabriel Stårck 1747–1748
 Gabriel on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1728. Hänet otettiin 23.1.1747 vapaaehtoisena tähän ruotuun. Hänet ylennettiin 30.1.1748 korpraaliksi ja siirrettiin ruotuun #76.

Katso ruotu #76.

Lars Hendrikss Bergmarck(/Klingenberg) 1749–1761
 Lars on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1728. Hän oli 173 cm pitkä. Hän tuli vuonna 1749 Pohjanmaalta täydennysmieheksi Helsinkiin ja hänet kirjattiin 27.2.1749 sotilaaksi tähän ruotuun. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1749–51; ainakin vuonna 1749 hän työskenteli Helsingin veistämöllä. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–62. Pommerissa hänet komennettiin vuonna 1761 laivastoon. Hänet siirrettiin 20.1.1763 ruotuun #85 (katso). Samalla hänen sotilasnimensä muutettiin **Klingenbergiksi**.

Katso ruotu #85.

Johan Bergmarck 1761–1763
 Johan Bergmarck on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1735. Hänet otettiin sotilaaksi Pommerissa vuonna 1760. Ilmeisesti hänet siirrettiin tähän ruotuun vuoden 1761 tienoilla. Hän sai eron palveluksesta 20.1.1763 rykmentin jo palattua Pommerista. Tuolloin hänellä todettiin olevan vamma jalassa ja hän ontui.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Matts Wacker 1767–1788
 Matts on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1736. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 18.6.1767. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuonna 1788 palvelen saaristolaivastossa ensin kunnariparkilla No8 ja myöhemmin fregatti Turunma Ifvare Benlösillä. Hän kuoli Tammissaarella 29.11.1788.

Matts Thomass Wacker, ent. **Karvonen**, s.24.11.1733 Haapavesi (vanh. **Karfwoinen Thomas Mattss** s._.11.1694, k.10.3.1758 Haapavesi ja **Anna Andersdr** s._.4.1696), vaimo **Maria Eskilsdr** s._.12. 1729, k.13.2.1792 Haapavesi.

Lapset:

Lisa s.22.10.1755 Haapavesi (Karwonen), k.6.9.1756 Haapavesi,

Anna s.18.6.1757 Haapavesi (Karfwola),

Mathias s.26.12.1759 Haapavesi (Karwonen), k.23.6.1803 Haapavesi (putosi katolta), vihitty 24.6.1784 Haapavesi **Helena/Lena Andersdr Rekonen** s.12.6.1758 Pyhäjärvi (vanh. **Rekonen/Pekoinen/Pennanen Anders Anderss** s.28.11.1733 ja **Lisa Erichsdr Pennanen** s.22.4.1735 Pyhäjärvi). He asuivat Haapaveden Ansalehdossa. Helena ja tyttärensä Anna Helena olivat itsellisinä Haapavedellä vuosina 1812–18.

Lapset:

Matts s.27.4.1786 Haapavesi, k.13.5.1788 Haapavesi (hukkui),

Ananias s.26.10.1788 Haapavesi, k.28.1.1809 Vihanti,

Anna Helena s.26.11.1799 Haapavesi,

Thomas s.27.4.1762 Haapavesi, k.13.9.1812 Haapavesi, vihitty 1.2.1787 **Lisa Olofsdr Koskela** s.4.3.1765 Pulkmila (vanh. **Koskela**, ent. **Turpeinen**, myöh. **Humaloja**, **Olof Henricss** s.1727, k.2.2.1800 Haapavesi ja **Walborg Johansdr** s.13.8.1734 Pulkmila, k.12.1.1795 Haapavesi). He asuivat Haapavedellä Mieluskosken Humalojalla ainakin vuodesta 1795.

Lapset:

Matthias s.23.3.1788 Haapavesi, k.10.1832 Haapavesi, vihitty 3.1.1812 Haapavesi **Walborg Nilsdr Alatalo** s.17.11.1789 (vanh. **Alatalo Nils Nilss** ja **Margeta Henricssdr**). He asuivat Haapavedellä Mieluskosken Humalojalla,

Henric s.29.6.1790 Haapavesi, vihitty 27.12.1812 Haapavesi leski **Brita Caisa Larsdr Ojala**, ent. **Leskinen**, s.22.2.1782 Pulkmila, k.18.2.1819 Haapavesi. Brita Caisa vihitty 1. avioonsa 26.2.1800 Pulkmila **Påhl Pehrss Ojala** s.1.2.1778 Haapavesi (vanh. **Ojala**, ent. **Koistinen**, **Pehr Johanss** s.12.2.1737 Oulainen ja **Walborg Olofsdr Upola** s.13.5.1736). He asuivat Haapavedellä Ainalin Ojalassa,

Walborg s.6.11.1793 Haapavesi, k.28.12.1849 Haapavesi, vihitty 20.1.1815 Haapavesi **Lars Larss Watius** s.18.19.1784 Haapavesi, k.7.11.1839 Haapavesi (vanh. **Wattius Lars Larss** s.2.1.1762 Haapavesi ja **Dorde Sigfridsdr Witanen** s.19.9.1762 Haapavesi). He asuivat Haapaveden Vatjuksessa,

Thomas s.24.9.1803 Haapavesi (RK: s.24.9.1804), vihitty 15.1.1826 Haapavesi **Caisa Eskilsdr Rytty** s.25.11.1800 Haapavesi (vanh. **Rytty Eskil Eskilss** s.28.10.1773 Haapavesi (RK: s.28.8.1773) ja **Maria Johanss Kulju** s.25.3.1778 Haapavesi),

Andreas s.20.7.1764 Haapavesi (Jokimäki), k.21.6.1770 Haapavesi,

Margeta s.7.3.1768 Haapavesi,

Maria s.23.3.1770 Haapavesi k.25.3.1775 Haapavesi.

Thomas Elielss Horn/Hörn

1789–1800

Thomas on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1761. Hän oli 165 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi Kustaa III:n sodan aikana 9.3.1789. Jo keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Kesällä 1793 hän oli linnoitustöissä Elimäen Villikkalassa, mistä palasi syksyllä sairaana. Vuonna 1795 hän oli linnoitustöissä Hankoniemessä. Touko-kuussa 1796 hän oli sairas. Hän hukkuu 2.11.1800.

Thomas Eliass Horn/Hörn/Horus, ent. **Elsilä**, s.26.3.1760 Pyhäjoki, k.2.11.1800 Haapavesi (hukkuu) (vanh. **Elsilä**, ent. **Röytiö**, **Elias Eliass** s.22.3.1730 Pyhäjoki ja **Lisa Hemmingsdr** s.25.8.1736), vihitty 1. avioon 18.12.1783 Merijärvi **Susan Mattsdr Talus** s.28.10.1764, k.18.3.1784 Merijärvi, vihitty 2. avioon 9.11.1788 Merijärvi **Brita Johansdr Merenoja**, ent. **Asickala/Väändönen**, s.23.3.1761 Pyhäjoki, k.8.9.1800 Haapavesi (vanh. **Merenoja**, aik. **Asickala/Väändönen**, **Johan Olofss** s.22.1.1732 Pyhäjärvi (RK: s.22.3.1732) ja **Brita Lucasdr Lahden** s.30.1.1726 Pyhäjoki). Thomasilta puuttuvat ehtoollismerkinnät Kustaa III:n sodan ajalta vuosina 1788–90. He muuttivat Merijärveltä Haapavedelle vuonna 1789.

Lapset 2. aviosta:

Thomas s.2.2.1790 Haapavesi, k.2.3.1793 Haapavesi,

Johan s.2.5.1792 Haapavesi, k.4.3.1793 Haapavesi,

Elias s.1.9.1794 Haapavesi, vihitty 13.5.1821 Merijärvi **Eva Adamsdr Tähjänjoki** s.28.11.1798 Merijärvi (vanh. **Tähjänjoki**, ent. **Maijala**, **Adam Ericss** s.21.10.1764 Pyhäjoki ja **Maria Eskilsdr Kauppila** s.21.9.1774 Pyhäjoki). Elias muutti 13.11.1800 Merijärven TakaloEilolaan.

Lapset:

Brita Maria s.23.5.1821 Merijärvi, k.9.5.1824 Merijärvi,

Thomas s.20.10.1823 Merijärvi, k.20.3.1824 Merijärvi,

Johan s.6.4.1826 Merijärvi, vihitty 10.11.1854 Merijärvi **Maria Helena Alin**,

Helena s.28.1.1830 Merijärvi, k.19.6.1830 Merijärvi,

Beatha s.23.10.1837 Merijärvi,
Wilhelm s.26.6.1797 Haapavesi, k.3.8.1797 Haapavesi,
Elisabeth s.26.6.1797 Haapavesi, k.10.7.1827 Oulainen, vihitty 21.4.1827 Oulainen **Henric Jacob Pykölä** s.19.9.1803 Oulainen (vanh. **Randapykölä Jacob Henricss** s.22.4.1779 Oulainen, k.5.11.1827 Oulainen ja **Susanna Pählsdr** s.13.6.1783 Oulainen). Elisabeth muutti 13.11.1800 Merijärven RantaEilolaan.

Henric Carp/Karp

1801–1802

Henric, ent. **Pendikäin**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1769. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.3.1796 ruotuun #104 (katso), mistä siirrettiin 8.1.1801 tähän ruotuun. Hän sai eron palveluksesta 7.7.1802, jolloin hänellä todettiin olevan vikaa jaloissa. Hänelle myönnettiin 27.9.1819 eläke sotilashuonerahastosta.

Katso ruotu #104.

Matts Karp

1803–1809

Matts, ent. **Pähianoja** (=Pohjanoja?), on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1777. Hän oli 167 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 21.3.1803. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen huhtikuuhun 1809 asti. II kenttäpataljoonan palkkarästiluelteloiden mukaan hänellä jäi palkka (1 riikintaaleri 42 killinkiä) saamatta joulukuun 1808 ja huhtikuun 1809 väliseltä ajalta. Hän jätti vuonna 1812 valtakirjan kapteeni Fredric Castrénille palkkarästiensä nostamiseksi Tukholmassa ja luovuttamiseksi talonpoika Olof Ojalalle. Valtakirjan mukana oli myös Haapaveden kappalaisen Johannes Sareliuksen todistus siitä, että sotamies Karp on elossa ja edelleen asui seurakunnassa. Palkkasaatavat määrättiin 20.8.1812 maksettavaksi valtakirjan mukaan. Suomen sodan päätyttyä Matts jatkoi palvelustaan Ruotsin puolella II Suomalaisen Kenttäpataljoonan 2.kopaniassa, mistä hän pyysi 9.7.1810 lupaa päästä takaisin Suomeen.

Matts Karp, ent. **Nikula**, s.1.3.1778 Pyhäjoki, k.5.12.1826 Haapavesi (äiti **Brita Nilsdr Nikula**, ent. **Sarpola**, s.24.12.1757 Pyhäjoki, isä ilmeisesti **Anders Mattss Pelkonen**), vihitty 31.5.1803 Pyhäjoki **Britha Stina Abrahmsdr Vaara** s.9.4.1779 Pyhäjoki (vanh. pitäjänpuuseppä **Vahra Abraham Johanss** s.5.9.1754 Pyhäjoki (jonka isä sotilas #66 **Johan Gustafss Holmström** s. _ . 1711) ja **Anna Jonasdr Annala**, ent. **Tybeck**, s.8.8.1750 Pyhäjoki (RK: s.23.3.1750, mikä on Annan veljen Henrikin syntymäaika)). He muuttivat 10.10.1803 Pyhäjoelta Haapavedelle. Vuoden 1810 henkikirjassa Brita ja lapset on merkitty Haapavedellä Mieluskosken Huikariin. Merkinnä mukana Brita oli sokea.

Lapset:

Abraham s.1.1.1804 Haapavesi (hätäkaste), k.2.1.1804 Haapavesi,

Johannes s.9.1.1805 Haapavesi (RK: s.27.1.1807), vihitty 3.10.1835 Haapavesi **Caisa Matsdr Lempinen**, ent. **Ahola**, s.1.2.1810 Haapavesi (vanh. **Lempelä**, ent. **Ahola**, **Matts Olofss** s.20.7.1783 Haapavesi ja **Carin Gustafsdr** s.3.5.1780). He asuivat Haapavedellä itsellisinä ja torppareita.

Lapset:

Gemina s.20.4.1836 Haapavesi,

Johannes s.5.10.1839 Haapavesi, k.9.5.1844 Haapavesi,

Matts s.13.4.1842 Haapavesi,

Nicodemus s.20.5.1845 Haapavesi (Karp l. Laukka), k.25.2.1850 Haapavesi,

Caisa s.29.12.1848 Haapavesi, k.27.2.1850 Haapavesi,

Anna Brita s.4.9.1806 Haapavesi, k.26.8.1808 Haapavesi,

Henric s.12.4.1811 Haapavesi, vihitty 1.avioon 7.5.1837 Haapavesi **Maria Henricsdr Hyvärilä** s.26.6.1814 Haapavesi, k.8.7.1738 Haapavesi, vihitty 2.avioon 30.4.1843 Revonlahti **Anna Eriksdr Angeria** s.15.12.1814 Revonlahti (vanh. **Angeria Erik Erikss** s.9.10.1777 ja **Anna Jacobsdr** s.27.9.1781). Henric ja Anna asuivat itsellisiksi Revonlahdella.

Lapset 2.aviosta:

Maria s.5.2.1844 Revonlahti,

Johan s.10.12.1846 Revonlahti, k.16.12.1846 Revonlahti,

Eric August s. __. __. 1848, k.pienenä,

Anna Greta s.13.8.1850 Revonlahti,

Beata s.26.11.1853 Revonlahti,

Lisa s.7.12.1859 Revonlahti,

Anna Caisa s.8.3.1817 Haapavesi, vihitty 4.9.1842 Revonlahti **Gustaf Isaacss Haataja** s.6.12.1804 Revonlahti (RK: s.6.4.1804) (vanh. **Haataja Isaak Isaacss** s.4.4.1762 Paltamo ja **Saara Isaksdr** s.2.3.1770).

Lapset:

Emmanuel s.12.8.1843 Revonlahti, k.18.8.1843 Revonlahti,

Gustaf s.11.8.1844 Revonlahti,

Isaac s.9.12.1845 Revonlahti, k.10.7.1850 Revonlahti,

Abel s.15.5.1848 Revonlahti, k. __. __. 1850 Revonlahti,

Anders 27.11.1849 Revonlahti, k.28.7.1850 Revonlahti,

Anna Maria s.20.5.1851 Revonlahti,

Saara s.17.9.1853 Revonlahti,

Abram s.7.11.1856 Revonlahti, k.24.11.1756 Revonlahti,

Susanna s.18.9.1858 Revonlahti,

Mathias s.2.1.1761 Revonlahti, k.19.3.1861 Revonlahti,

Lisa Greta s.3.7.1821 Haapavesi, k.17.12.1842 Rantsila.